

Zuzana Nízka:

DOBOVÁ PERZIA V CESTOPISE OLDŘICHA ČECHA Z PORDENONE

(oponentský posudek bakalářské práce)

Autorka má nepochybně pravdu, že informace z misijní cesty, kterou vykonal v letech (asi) 1314-18 františkánský českoitalský mnich Odorik z Pordenone (alias Oldřich Čech z Furlánska), byly již bohatě zkoumány jako zdroj poznání tehdejší jihovýchodní Asie a Číny, zatímco skrovnějším údajům z úvodní části jeho cesty ílchánovskou Persií nebyla zatím věnována náležitá pozornost. Předložená bakalářská práce tento dluh české íránistiky splácí, a to po mém soudu adekvátně a plně kvalifikovaně. V přehledně uspořádané práci podává obraz tehdejší Persie a vztahů ílchánů k Evropě, misijního úsilí katolické církve směrem do Asie, dále pozoruhodného života Odorika i jeho posmrtného ohlasu (včetně beatifikace) a osudů jeho nadiktované zprávy, tj. úprav rukopisů a plagiátorských užití. V důležitém jádru práce, jímž je nejrozsáhlejší 5. kapitola, autorka sleduje a komentuje jeho cestu íránskými kraji tj. od Černého moře přes Tabríz, Sultániji a Jazd jižním Irákem do Hormuzu, odkud pokračoval lodí. V závěrech pak autorka hodnotí Odorikovy pozorovatelské schopnosti a přínosnost zpráv, které z perského úseku své cesty přinesl.

Zuzana Nízka použila téměř veškerou literaturu k tématu a k jeho širšímu historickému a kulturnímu kontextu jak z tištěných knih, tak z elektronických zdrojů. Jde o monografie a studie v angličtině, češtině, francouzštině; z práce je patrné, že dokáže pracovat také s prameny arabskými a perskými. K edici českého překladu Odorikových narácí (*Popis východních krajů světa*, 1962) jen připomínám, že by bývalo namístě uvést i jména editorů F. Gela a R. Kocourka a uvést také 2. upravené vydání z r. 1998 s doslovem J. Žemličky.

Jako oponent jsem práci pečlivě přečetl. Nalezl jsem jen několik drobných poklesků, případně míst, kde pokládám za vhodné krátké upozornění. Místo slavné bitvy, v níž mamlúci zastavili další postup Mongolů se nazývá 'Ajn Džálút' tj. „Goliášův pramen" - nikoli *Džalút* (str. 8 a 11). Významný koncil v roce 1312 se konal ve Vienne tj. ve městě v údolí Rhony jižně od Lyonu, nikoli ve Vídni (s. 14, tuto snadno pochopitelnou chybu už jsem v různých českých publikacích zaznamenal mnohokrát!). Na str. 13 upozorňuji na drobné přehlédnutí: říká se tam „tyto žebravé řády"; autorka má samozřejmě na mysli františkány a dominikány, o těch ale zatím nebyla řeč, takže je potřeba text doplnit. K Heinrichovi z Glatzu (s. 27) upozorňuji, že Glatz je německý název pro Kladsko, další vazba k Praze je tak zcela pochopitelná. Práce je velmi pečlivá, poznámkový aparát splňuje všechny požadavky.

Necítím se kompetentní posuzovat slovenský pravopis některých orientálních jmen, např. délku samohlásek. Česky píšeme např. Írán, Ázerbájdžán, Sásánovci, Bagdád. Pedanticky upozorňuji také na dvě chybičky v jinak dobře napsaném anglickém Abstraktu.

Celkově práci hodnotím velmi vysoko. Dobře zvolené téma je zpracováno skutečně erudovaně a rád opakuji, že práci pokládám za přínosnou a záslužnou. Nároky kladené na bakalářské práce nepochybně přesahuje. Plně ji doporučuji k obhajobě.

V Praze 16. srpna 2013

Prof. PhDr. Luboš Kropáček, CSc.